

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دادگاه دآوری دعای ایران - ایالات متحده
ثبت شد - FILED	
Date	12 JAN 1987 ۱۳۶۵ / ۱۰ / ۲۲
No.	114

پرونده شماره ۱۱۴

شعبه سه

تصمیم شماره ۳ - ۱۱۴ - ۵۲

English version Filed on	10 DEC 1986
نسخه انگلیسی در تاریخ ۱۳۶۵/۹/۱۹ ثبت شده است.	

یونایتد تکنالوجیز اینترنشنال اینکورپوریتد،
خواهان،

- و -

جمهوری اسلامی ایران،
تسلیمات وزارت جنگ ایران،
جانشینان و منتقل الیهیم آن،
نیروی دریائی ایران،
شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپتر ایران،
بانک مرکزی ایران،
بانک بین المللی ایران و ژاپن،
بانک بین المللی ایران، و
آشیانه پرواز ایران،
خواندگان.

تصمیم

اول - مقدمه

۱ - در ۱۸ نوامبر ۱۹۸۱ (۲۷ آبان ماه ۱۳۶۰)، خواهان، یونایتد تکنالوجیز اینترنشنال اینکورپوریتد ("یو تی آی") ادعائی مرکب از هفت جزء^۶ که با شماره مشخص شده است، علیه جمهوری اسلامی ایران، تسلیحات وزارت جنگ ایران، جانشینان و منتقل الیه آن، نیروی دریائی ایران، شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپتر ایران ("پنها")، بانک مرکزی ایران، بانک بین المللی ایران و ژاپن، بانک بین المللی ایران، و آشیانه پرواز ایران به ثبت رساند. یو تی آی به موجب این دادخواست، غرامت و خساراتی جمعا^۷ به مبلغ ۶۴۴،۵۳۹/۵۱ دلار امریکا به علاوه بهره و هزینه مطالبه می کند.

۲ - ادعای شماره چهار علیه ایران و پنها مطرح شده و حسب ادعا از قراردادهائی (بنام "سفارشهای تعمیر") که بین خواهان و پنها برای سرویس و تعمیر اساسی قطعات هلیکوپتر متعلق به شرکت مزبور منعقد گردیده، ناشی می شود.

۳ - تصمیم حاضر منحصر^۸ به درخواستی ارتباط دارد که خواهان در ۲۳ مه ۱۹۸۶ (دوم خردادماه ۱۳۶۵) راجع به ادعای شماره چهار ثبت و از دیوان تقاضا کرد به وی اجازه داده شود قطعاتی را که در انبارهایش نگهداری می شود، حراج کند و یا به وی دستور داده شود آن قطعات را کماکان در انبار حفظ و نگهداری نماید.

دوم - اظهارات طرفین راجع به ادعای شماره چهار

الف - ادعا

۴ - خواهان ادعا می کند که پنها برخی قطعات یدکی هلیکوپتر مدل اس اچ-۳ دی

(«قطعاً توقیفی») را برای سرویس و تعمیر اساسی، به بخش عملیاتی وی به نام سیکورسکی (که به ثبت نرسیده) فرستاد و اظهار می دارد که طبق سفارش های تعمیری که در نتیجه مبادله سفارشهای خرید پنجا و سفارش های فروش سیکورسکی بعمل آمده بود، وی تعمیر اساسی و سرویس قطعاً را در کارخانه سیکورسکی در کنه تیکت انجام داد. طبق اظهار خواهان، پنجا از آن ببعده برخلاف مفاد سفارش خرید که کارخانه را بعنوان محل تحویل قطعاً (فوب - کارخانه) تعیین نموده، از قبول تحویل قطعاً در انبار سیکورسکی در کنه تیکت امتناع نمود. پس از آغاز انقلاب، خواهان از تغییر و اصلاح قرارداد و قید «تحویل سی اند اف - تهران» (بهای تعمیر بعلاوه هزینه حمل تا تهران) که مورد درخواست پنجا بود، امتناع کرد. از آن ببعده حمل قطعاً از ایالات متحده ممنوع گردید، زیرا دولت ایالات متحده دستور توقیف دارائیهای ایران را صادر کرده و همچنین به خواهان اطلاع داد که قطعاً مورد اختلاف در فهرست تسلیحات و مهمات ایالات متحده قرار گرفته که به موجب آن، حمل این قبیل کالاها به خارج از ایالات متحده، بدون پروانه ممنوع می باشد.

۵ - خواهان اظهار می دارد که در نتیجه، وی اینک ۲۲ قطعه کاملاً تعمیر شده و ۱۱ قطعه جزئاً تعمیر شده در دست دارد که پول تعمیر آنها را دریافت نکرده است.

۶ - طی ادعای شماره چهار، خواهان مبلغ ۱۸۳،۸۸۶/۰۵ دلار امریکا به عنوان قیمت قطعاتی که تهیه کرده و خدماتی که یو تی آی برای تعمیر اساسی و سرویس قطعاً متحمل شده، به علاوه هزینه انبارداری به میزان ۱،۸۳۸/۸۶ دلار در ماه از ۱۴ نوامبر ۱۹۷۹ (۲۳ آبان ماه ۱۳۵۸) تا ۳۱ دسامبر ۱۹۸۰ (۱۰ دیماه ۱۳۵۹) و به میزان ۲،۷۵۸/۲۹ دلار در ماه از آن تاریخ ببعده، مطالبه می کند. علاوه بر آن، خواهان بهره سالانه ای معادل متوسط نرخ بهره ممتاز دریافتی توسط موسسات بانکی عمده در نیویورک واقع در ایالت نیویورک آمریکا طی دوره ۱۴ نوامبر ۱۹۷۹ (۲۳ آبان ماه

۱۳۵۸) تا تاریخ صدور حکم نهائی، مطالبه می‌کند.

ب - دفاعیه و ادعای متقابل

۷ - پنها علاوه بر طرح ایرادات صلاحیتی، در مقام دفاع ادعا می‌کند که تعداد قطعات توقیف شده بیش از آنست که خواهان اشاره کرده و آن قطعات طبق «قیود و شروط استاندارد خریدهای خارجی» خود خواهان تحویل شده که ماده ۳۸ (ب) آن قید می‌کند که نحوه حمل در موقع برگشت بصورت «سی اند اف - تهران، ایران» خواهد بود. بنابراین پنها ادعا می‌کند که خواهان مسوول عدم استرداد تمامی قطعاتی است که برای سرویس و تعمیر اساسی ارسال گردیده است. پنها همچنین استدلال می‌کند که دستورهای دولت ایالات متحده مبنی بر ممنوعیت صدور مجدد قطعات، نمی‌تواند رافع قصور خواهان در تحویل مجدد قطعات باشد.

۸ - پنها به عنوان ادعای متقابل درخواست دارد حکمی صادر و به خواهان دستور داده شود قطعاتی را که حسب ادعا در سفارش های خرید معین شده، مجدداً تحویل داده و در غیراینصورت، ارزش آنها را که حسب ادعا به ۵،۵۰۰،۰۰۰ دلار بالغ می‌شود، به علاوه خسارات ناشی از عدم تحویل قطعات به مبلغ ۱۵،۰۰۰،۰۰۰ دلار امریکا و سایر خسارات جنبی به مبلغ ۶۸،۴۱۰،۷۱۳ دلار به وی پرداخت نماید.

۹ - خواهان در پاسخ به ادعای متقابل پنها ادعا می‌کند که سیکورسکی به دلیل نقض قرارداد از ناحیه پنها، حق داشت اقدام در مورد سفارشهای تعمیر را متوقف، و سفارشهای موجود را لغو کند. مضافاً خواهان اظهار می‌دارد که نمی‌توان وی را در مورد سفارشهای تعمیر اساسی و سرویس قطعاتی که سیکورسکی نپذیرفته، در قبال پنها مسؤل دانست. طبق اظهار خواهان، ۳۶ قطعه مندرج در فهرست پنها دریافت نشده و

۲ قطعه از آنها تعمیر و مجدداً تحویل گردیده و چهار قطعه اسقاط و قراضه تشخیص داده شده است.

سوم - تقاضای صدور قرار موقت

۱۰ - خواهان در لایحه استماع مقدماتی خود که در ۲۳ مه ۱۹۸۶ (دوم خردادماه ۱۳۶۵) ثبت نمود، از دیوان تقاضا کرد به سیکورسکی اجازه داده شود 'یا قطعات توقیفی را به فروش رساند و یا دستور مشخصی برای ادامه و نگهداری قطعات توقیفی بوی داده شده، و حکمی بابت جبران هزینه انبارداری و نگهداری به نفع سیکورسکی صادر گردد.' این درخواست طی جلسه استماع مقدماتی مورخ ۲۶ ژوئن ۱۹۸۶ (۵ تیرماه ۱۳۶۵) تکرار شد.

۱۱ - پنها با این درخواست مخالفت کرد.

۱۲ - خواهان حسب ادعا قطعاتی را که پنها برای سرویس و تعمیر اساسی ارسال داشته بوده، در محلی انبار کرده است. این قطعات از پائیز ۱۹۷۹ در انبار نگهداری شده و به مرور زمان به صورتی ضایع شده‌اند که ارزش بازار آنها کاهش یافته و این خطر وجود دارد که از حیز انتفاع افتاده و آخرالامر بناچار اسقاط شوند.

۱۳ - علاوه بر آن، خواهان اظهار می دارد که برای حفاظت قطعات باید آنها را در انبارهای تهویه‌دار نگهداری نمود که این امر متضمن هزینه های گزاف و روزافزون است.

۱۴ - طبق قوانین ایالت کنه تیکت که حسب ادعا حاکم بر سفارشات تعمیر است، خواهان بعنوان وثیقه پرداخت هزینه تعمیر و سرویس و انبارداری متحمله، از "حق حبس" اموالی

که در اختیار دارد، استفاده می کند.

۱۵ - خواهان اظهار می دارد که در اثر کاهش تدریجی ارزش حق حبس اموال، وی شدیداً متضرر شده، زیرا طی مدتی که اموال مزبور در انبار نگهداری می شده‌اند، از ارزش آنها بتدریج کاسته شده است. خواهان در تائید درخواست خود ادعا می کند که اگر دیوان با درخواست قرار تامین موقت وی موافقت نکند، وی خسارات غیرقابل جبرانی متحمل خواهد شد. طبق اظهار نامبرده، بهترین راه برای حفظ حقوق کلیه اطراف دعوی اینست که قطعات یاد شده قبل از آنکه ارزش آنها بازهم کاسته گردد، فروخته شوند.

چهارم - دلایل تصمیم

الف - اختیار دیوان در صدور قرار تامین موقت

۱۶ - چهارچوب شکلی مقررات صدور قرار تامین موقت را باید در ماده ۲۶ قواعد دیوان جست که منجمله مقرر می دارد:

دیوان داوری می تواند بنا به درخواست هریک از طرفین، هرگونه اقدامات موقتی را که به تشخیص خود در ارتباط با موضوع مورد اختلاف لازم باشد، به عمل آورد، منجمله اقدامات مربوط به حفظ و نگهداری کالاهای موضوع اختلاف، از قبیل صدور دستور سپردن آنها نزد شخص ثالث یا فروش کالاهای فاسد شدنی.

۱۷ - این ماده مبین قاعده قبول عام یافته‌ای است مبنی بر اینکه دیوانهای داوری بین‌المللی مجازند اقدامات تامینی بعمل آورند. طبق رویه معمول دیوانهای داوری بین‌المللی، در مواقعی می توان در اثنای رسیدگی قرار تامین صادر کرد که حقوق و یا اموالی که چنین اقداماتی در جهت حفظ آنها صورت می گیرد، به گونه‌ای در حال زوال

باشند که احتمالا" تا قبل از صدور حکم نهائی، به آن حقوق یا اموال متقاضی قرار تامین، خسارات غیرقابل جبرانی وارد شود. (۱)

۱۸ - اوضاع و احوالی که می‌توان در آنها قرارهای تامین موقت صادر کرد، به روشنی در چندین تصمیم دیوان بین‌المللی دادگستری تعریف شده است. در پرونده شرکت نفت ایران و انگلیس (۲)، دیوان بین‌المللی دادگستری در ۵ ژوئیه ۱۹۵۱ (۱۴ تیرماه ۱۳۳۰) دستوری مبنی بر اقدامات موقت صادر و منجمله این اصل را مقرر نمود که هدف از تامین موقت "اینست که حقوق مربوطه طرفین تا صدور رای توسط دیوان حفظ گردد". دیوان بین‌المللی دادگستری همچنین ظاهراً "معتقد بوده که صدور قرار تامین موقت در صورتی قابل توجیه است که تجاوز به حقوق فرد، "زیان غیر قابل جبرانی" بیار آورد. در ۱۷ اوت ۱۹۷۲ (۲۶ مردادماه ۱۳۵۱)، دیوان بین‌المللی دادگستری در پرونده فیشریز جوریسدیکشن (۳) ضمن صدور قرار تامین موقت، از اصحاب دعوی خواست که اطمینان دهند هیچ اقدامی که موجب تضییع حق طرف دیگر شود، بعمل نخواهند آورد. دیوان همان اصل را در دستورهای صادره در ۲۲ ژوئن ۱۹۷۳ (اول تیرماه ۱۳۵۲) در پرونده آزمایش هسته‌ای (۴)

(۱)

E. Dumbauld, Interim Measures of Protection in International Controversies 143 - 147 (1932).

(۲) پرونده شرکت نفت ایران و انگلیس (انگلستان علیه ایران) ۱۹۵۱ دیوان بین‌المللی دادگستری، صفحات ۹۳ و ۸۹.

(۳)

Fisheries Jurisdiction Case (United Kingdom v. Iceland), 1972 I.C.J. 12, 16.

(۴)

Nuclear Test Case (Australia v. France), 1973 I.C.J. 106.

تکرار کرد. دیوان یاد شده در کلیه پرونده ها صرفاً "حفظ حقوقی را که در ماهیت دعوی مورد اختلاف بوده و موضوع اختلاف را تشکیل می داده، مد نظر قرار داده است.

ب) اوضاع و احوال پرونده

۱۹ - خواهان درخواست خود را به دو صورت عنوان کرده است. وی تقاضا کرده که یا اجازه داده شود قطعات را حراج کند و یا اینکه "دیوان دستور خاصی برای ادامه انبار و نگهداری قطعات توقیفی صادر کند و جبران هزینه‌های جاری نگهداری و حفاظت را به نفع سیکورسکی مورد حکم قرار دهد."

۲۰ - یکی از خصوصیات بارز این پرونده اینست که خواهان که متقاضی صدور قرار تامین موقت مورد بحث است، صاحب قطعات توقیفی نمی‌باشد. در حالی که مالکیت قانونی پنها نسبت به کالاها مورد تردید نیست، حق وضع ید بلاشرط بر قطعاتی که در انبارهای خواهان نگهداری می‌شود، از پنها سلب گردیده است.

۲۱ - پنها خود در سه مورد با استناد به ماده ۲۶ قواعد دیوان از دیوان تقاضای صدور قرار تامین موقت کرده بود و دیوان بر اساس اطمینان خواهان که بدون اجازه دیوان، قطعات را نخواهد فروخت، با این درخواست موافقت ننمود.

۲۲ - به علاوه، پنها با طرح ادعای متقابل، منجمله درخواست کرده که با صدور حکمی به خواهان دستور داده شود "اقدام تعمیر شده" ای را که در اختیار دارد، به وی تحویل دهد.

۲۳ - خواسته پنها، یعنی اعاده اموال، مانع صدور قرار موقت مورد درخواست خواهان است. اگر حکم به اقدامات تامینی مورد تقاضا داده شده، و دیوان در حکم نهائی خود، خواهان را ملزم به تحویل قطعات به پنها نماید، اجرای چنین حکم نهائی غیر ممکن خواهد بود.

۲۴ - شق دیگر درخواست خواهان اینست که دیوان برای جبران هزینه های انبارداری و نگهداری به نفع وی حکم صادر کند. خواهان طی جلسه استماع مقدماتی نیز اظهار داشت که در صورتی که دیوان ادعای وی بابت هزینه های انبار داری متحمله بعد از ۱۹ ژانویه ۱۹۸۱ (۲۹ دیماه ۱۳۵۹) را رد کند، وی شدیداً متضرر خواهد شد.

۲۵ - دیوان قبلاً متذکر شده است که یکی از ادعاهای مطروح توسط خواهان تحت عنوان ادعای شماره چهار، به هزینه های انبارداری مربوط می شود (رجوع شود به پاراگراف ۶ فوق). بنابراین بنظر می رسد که درخواست صدور قرار تامین موقت، از این لحاظ عیناً شبیه یکی از ادعاهائی است که خواهان درباره ماهیت دعوی مطرح کرده است. در چنین شرایطی، موافقت با این درخواست به منزله صدور حکم موقت در مورد یکی از ادعاهای خواهان خواهد بود.

۲۶ - دیوان همچنین متذکر می شود که تامین مورد درخواست خواهان بابت هزینه های انبارداری بافرض این که دیوان حکم بنفع خواهان صادر کند، کاملاً غیرضروری است، زیرا پرداخت مبلغ احکامی که دیوان علیه ایران صادر می کند، با حساب تضمینی مفتوح به موجب بیانیه عمومی کاملاً تضمین شده است. تنها موردی که منافع خواهان ایجاب می کند که درخواست تامین نماید، هزینه های انبارداری متحمله بعد از ۱۹ ژانویه ۱۹۸۱ (۲۹ دیماه ۱۳۵۹) است، آنهم به شرطی که دیوان این قسمت از ادعا را خارج از حیطه صلاحیت خود بداند. به همین منوال، حقوق ناشی از حق حبس اموال بعنوان وثیقه

هزینه‌های انبارداری متحمله بعد از ۱۹ ژانویه ۱۹۸۱ (۲۹ دیماه ۱۳۵۹)، خارج از حیطه صلاحیت دیوان خواهد بود و در نتیجه، چنین قرار تامینی بطور نظری به موضوع اختلاف مشمول مفاد ماده ۲۶ قواعد دیوان مربوط نخواهد بود.

۲۷ - مانع دیگر برای صدور قرار تامین موقت اینست که راجع به اموالی که مشخصاً موضوع اختلاف هستند، شرح روشنی در پرونده وجود ندارد. درحالی که طرفین در مورد ۳۳ قطعه‌ای که خواهان در دادخواست خود صورت داده و در حال حاضر در اختیار خواهان است توافق دارند، قطعات دیگری که در دادخواست متقابل پنها فهرست گردیده، به روشنی مشخص نشده‌اند و خواهان معلوم نکرده که کدام قطعات را مشخصاً در اختیار دارد.

۲۸ - دیوان همچنین متذکر می شود که خواهان به موضوع دیگری نیز که بالقوه ذیربط است، نپرداخته و آن موضوع به این سؤال مربوط می شود که آیا مسئولیت کسب پروانه صادرات، تاثیری در وضعیت کالاهای موضوع قرار تامین موقت دارد، یا خیر.

۲۹ - باتوجه به این یافته ها، دیوان ملزم به بررسی موضوع صلاحیت ظاهری خود نسبت به طرفین و ادعاها که طرفین نیز وارد بحث راجع به آن نشده‌اند - نمی باشد.

۳۰ - در نتیجه، دیوان صدور قرار تامین موقت مورد درخواست را مقتضی نمی داند.

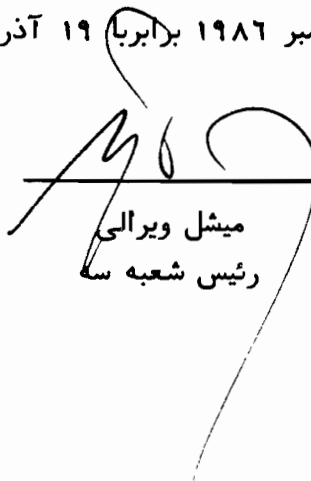
پنجم - تصمیم

۳۱ - بنابه دلائل پیش گفته،

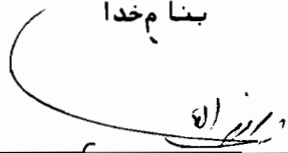
دیوان به شرح زیر تصمیم می گیرد:

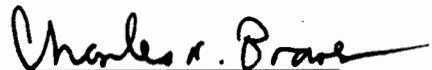
درخواست خواهان بابت صدور قرار تامین موقت که در ۲۳ مه ۱۹۸۶ (دوم خردادماه ۱۳۶۵) به ثبت رسیده، رد می شود.

لاسه، به تاریخ ۱۰ دسامبر ۱۹۸۶ (برابریا) ۱۹ آذرماه ۱۳۶۵

میشل ویرالی
رئیس شعبه سه

بنا م خدا

پرویز انصاری معین

چارلز ان. براوئر